

РЕШЕНИЕ

№ 6148

гр. София, 28.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХ КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 01.10.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Стефан Станчев

ЧЛЕНОВЕ: Миглена Недева

Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Наталия Дринова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **5731** по описа за **2021** година докладвано от съдия Стефан Станчев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по реда на чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС, вр.чл. 208 и сл. от АПК.

Подадено е по касационна жалба от Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" срещу решение № 1394/05.03.2021 г., постановено по адм. дело № 14352/2019 г. по описа на Административен съд – София град, с което Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН) е осъдена да заплати на Д. Т. М., обезщетение за причинени от незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица на ГДИН неимуществени вреди в размер на 50 лв., като е отхвърлил иска на ответника в останалата част до пълния претендиран размер от 100 лв., както и присъдени разноски в размер на 250 лева, съобразно уважената част от исковата претенция. В касационната жалба са изложени доводи за неправилност на съдебното решение като постановено в противоречие с материалния закон и необоснованост – касационни основания по чл. 209, т. 3 от АПК. Моли съда да отмени обжалваното решение в обжалваната част и и вместо него, да постанови друго по същество, с което да отхвърли иска.

Ответната страна по касационна жалба – Д. Т. М. оспорва жалбата като неоснователна. Моли постановеното съдебно решение като правилно и законосъобразно да се остави в сила.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба, като счита, че решението като правилно и

законосъобразно следва да се остави в сила.

Тричленен състав на АССГ намира, че касационната жалба е предявена от надлежна страна, за която решението е неблагоприятно, подадена е в срок, поради което е допустима за разглеждане по същество. Разгледана по същество, същата е основателна.

Производството пред Административен съд – София град се е развило по исквата молба на М. против ГДИН, с която на основание чл. 284 от ЗИНЗС са претендирани неимуществени вред, в размер на 100 лв., произтичащи от лошите битови условия в затвора С. за периода от 02.12.2019 г. до 08.12.2019 г. –изразяващи се в това, че в периода унизително създадени от служителите на ответника битови условия, за наличие на паразити, като търпял в спалното помещение дървеници и хлебарки. Денонощно бил хапан, дървениците пълзели по дрехите му, а околните си мислели, че е "мизерник". Ищецът посочва, че затворническата администрация не пръска и не му позволява да закупи и използва препарати срещу инсектите. В подкрепа на твърденията си ангажира гласни доказателствени средства, които са допуснати и обсъдени – кредитирани от съда. От ответната страна – в.сл. касатор са представени становище на директор на МЦ при Софийски затвор; протоколи за ДДД обработка, извършена от служители на нает по договор изпълнител за пръскане против насекоми на помещенията в затвора. Разгледана по същество, е основателна.

С постановеното съдебно Решение № 1394/05.03.2021 г. по адм. дело № 14352/2019 г. по описа на АССГ, ГДИН е осъдена за заплати на ответник по касационната обезщетение от 50 лв. за претърпени неимуществени вреди за периода 02.12.2019г. - 08.12.2019 г. в следствие противоправно бездействие на длъжностни лица на ГДИН, изразяващо се в неосигуряване на необходимото третиране срещу хлебарки и дървеници в Софийски затвор, както и 250 лв., представляващи разноски в производството.

Решението на първоинстанционния съд е валидно, допустимо, но по същество неправилно.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или поражат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тълкуването на цитираните разпоредби налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

За да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице кумулативно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на

извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

По делото е установено, че ответник в процесния период е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ в Затвора-С.. Съобразно разпределението на доказателствената тежест по чл. 154 от ГПК, приложим на основание чл. 144 от АПК, всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. Предвид правното основание на предявената от Н. искова претенция, а именно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, в негова тежест е да ангажира доказателства в подкрепа на твърдението си за допуснато от ГДИН нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, изразяващо се в липса на дезинсекция и неосигуряване на възможност за закупуване или получаване от лишения от свобода на препарат за пръскане.

Видно от съдържащите се по делото доказателства, от ГДИН са били представени документи, от които се установява, че е извършвана обработка, а именно: протоколи за ДДД обработка от 05.11.2019 г. и от 29.01.2020 г., договор, сключен от ГДИН за извършване на дезинсекция и дератизация в сградите на ГДИН и териториалните й служби. Тези документи са приети като доказателства по делото, като не са оспорени от ответника.

От ответника са ангажирани и гласни доказателства, в подкрепа на твърденията в исковата му молба, че поради липса на обработка, има хлебарки и дървеници в килията му, с което той формално е изпълнил задължението си съобразно разпределението на доказателствената тежест на основание чл. 154 от ГПК.

Настоящата касационна инстанция приема за доказани твърденията в исковата молба за допуснато нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС. Представеното от неговия процесуален представител предписание, видно от което началникът на затвора-гр.С. от 12.06.2017 г. следва да организира извършване на санитарно хигиенни мероприятия, свързани с дезинсекция не е достатъчно, за да се приеме, че искът е доказан и е налице твърдяното в исковата молба нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС.

Същото касае период, предхождащ посочения исков период от лишения от свобода, а именно 02.12.2019г. – 08.12.2019 г.

От представеното по делото становище, относно извършените обработки по ДДД в Затвора - С., от ДДД 1 О., с която е сключен договор от ГДИН, се установява, че обработката се извършва на всеки два месеца. Посочено е, че при спазване на всички санитарно-хигиенни мероприятия в секторите, честотата на тези обработки би бил достатъчна. Заявеното в становището няма самостоятелна доказателствена стойност, но следва да бъде съобразено, че то се потвърждава от представените по делото протоколи за извършена обработка.

С оглед изложеното обоснован е изводът на съда, че от доказателствата по делото не се установява дали извършената дезинсекция и дератизация е достатъчна. Следващо, че не е ясно в какъв период от време се възпроизвежда популацията на част от кръвопиещите насекоми, поради което не може да се установи дали извършеното периодично третиране е било своевременно не се потвърждава от доказателствата по делото.

Настоящият троен съдебен състав смята, че правилно и обосновано на доказателствата, съставът на АССГ е достигнал до извод, че претендираните неимуществени вреди, вследствие на лоша хигиена, наличие на вредители в помещенията и лошо качество и количество на храната са доказани. Недоказани са

възраженията на касатора, освен изведеното в касационната жалба, от което не следва извод за неправилно прилагане на материалния закон от първостепенния съдебен състав, нито да са допуснати СПН в производството пред този съдебен състав. Административният съд е изследвал много подробно всички предпоставки за възникване правото на иск по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, и след като е установил, че наличието им е приел основателността на иска. Доказателствената тежест в исковото производство лежи върху ищеца, който следва да докаже с допустимите, относимите и необходимите доказателствени средства осъществяването на фактите, от които черпи права. След като ищецът е ангажирал достатъчно доказателства във връзка с тези твърдения, то административният съд правилно е приел, че исковата претенция в тази част е доказана и е уважил иска, съобразявайки принципа на справедливост. Определеният размер за сумата присъдена като обезщетение е съобразен с разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, като се има предвид и субективността на такава преценка, като в останалата част до пълния претендиран размер законосъобразно искът е отхвърлен като неоснователен. Правилно е определен и размерът на обезщетението, като същият е съобразен изцяло с релевантните обстоятелства. Представените писмени доказателства от страна на касатора са общи, а наличността им е задължителна. Тези доказателства се кредитират, до степен, че от страна на администрацията се демонстрира ангажираност по документално и формално отразяване на дейност и мерки. От тези доказателства не може да се прави преценка, че ответникът не е бил подложен на унизително отношение.

Правилно и в съответствие с приложимите материални разпоредби на ЗИНЗС решаващият съд е ангажирал отговорността на затворническата администрация.

Настоящата инстанция възприема мотивите на АССГ/1/3, довели до постановяване на обжалвания съдебен акт, поради което и на основание чл. 221, ал. 2, изр. 2 от АПК не следва да ги повтаря.

Воден от изложеното, ХХ троен състав на Софийски градски административен съд
РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1394/05.03.2021 г., постановено по адм. дело № 14352/2019 г. по описа на Административен съд – София град.

Решението е окончателно.

Председател

Членове 1.

2.